

AI-Geassisteerd Creatief Schrijven

Lesplan voor Voortgezet Onderwijs (VO) - Nederlands

Duur: 2 lesuren

Omschrijving

In deze les leren leerlingen hoe ze AI-tools kunnen gebruiken om hun creatieve schrijfproces te ondersteunen. Ze ontdekken hoe AI kan helpen bij het genereren van ideeën, het overwinnen van writer's block, en het verbeteren van hun teksten, terwijl ze tegelijkertijd hun eigen creatieve stem ontwikkelen.

Leerdoelen

Na deze les kunnen leerlingen:

- Begrijpen hoe AI kan helpen bij creatieve processen
- Verantwoord omgaan met AI-tools bij schrijfp opdrachten
- Hun eigen schrijfstijl ontwikkelen met AI-ondersteuning
- Kritisch reflecteren op door AI gegenereerde teksten

Benodigde materialen

- Computers of tablets met internettoegang
- Toegang tot ChatGPT of een vergelijkbare AI-schrijftool
- De bijgevoegde werkbladen voor leerlingen
- Voorbeeldprompts voor verschillende genres (bijgevoegd)

Lesopbouw

1. Introductie (15 minuten)

- Korte discussie: Wat weten leerlingen al over AI en schrijven?
- Demonstratie: Laat zien hoe AI kan helpen bij het schrijfproces
- Bespreek ethische aspecten: Wanneer is AI-gebruik gepast?

2. Verkenningfase (20 minuten)

- Laat leerlingen experimenteren met verschillende prompts
- Laat ze de AI vragen om ideeën voor verhalen in verschillende genres
- Bespreek de resultaten klassikaal: Wat werkt goed? Wat niet?

3. Schrijfp opdracht (30 minuten)

- Leerlingen kiezen een van de volgende opdrachten:
 - a. Een verhaal beginnen met AI en zelf afmaken
 - b. Een eigen verhaal schrijven en AI gebruiken bij writer's block
 - c. Een bestaand verhaal herschrijven in een andere stijl met AI-hulp

4. Peer review (15 minuten)

- Leerlingen wisselen verhalen uit en geven feedback
- Ze proberen te raden welke delen door AI zijn geschreven/geïnspireerd

5. Reflectie en afsluiting (20 minuten)

- Klassikale bespreking: Hoe heeft AI het schrijfproces beïnvloed?
- Wat waren de voor- en nadelen van het gebruik van AI?

2025 De kunst van de AI gebruiken zonder onze eigen creativiteit te verliezen?

Beoordeling

Leerlingen worden beoordeeld op:

- Creativiteit en originaliteit van het eindproduct
- Effectief gebruik van AI als hulpmiddel
- Kritische reflectie op het gebruik van AI
- Ontwikkeling van eigen schrijfstijl

Tips voor docenten

- Benadruk dat AI een hulpmiddel is, geen vervanging voor eigen creativiteit
- Moedig leerlingen aan om te experimenteren met verschillende prompts
- Wijs op het belang van het kritisch beoordelen van AI-gegenereerde teksten
- Laat leerlingen reflecteren op hoe AI hun schrijfproces heeft veranderd

Voorbeeldprompts voor verschillende genres

Thriller/Spanning:

"Schrijf de openingsparagraaf van een thriller waarin de hoofdpersoon ontdekt dat zijn beste vriend hem al jaren bespiedt."

Romantiek:

"Beschrijf het moment waarop twee mensen elkaar voor het eerst ontmoeten in een boekwinkel tijdens een regenbui."

Science Fiction:

"Vertel het verhaal van een tiener die ontdekt dat haar huisdier eigenlijk een alien is die op aarde is gestrand."

Fantasy:

"Schrijf over een wereld waar magie bestaat, maar alleen op dinsdag."

Ethische richtlijnen voor AI-gebruik

1. Transparantie: Vermel altijd wanneer AI is gebruikt
2. Eigenaarschap: AI-gegenereerde tekst moet altijd worden bewerkt
3. Originaliteit: Gebruik AI als inspiratie, niet als eindproduct
4. Leerproces: Focus op wat leerlingen leren van het gebruik van AI
5. Kritisch denken: Evalueer altijd de kwaliteit van AI-output

Uitbreidingsmogelijkheden

- Laat leerlingen hun eigen AI-prompts ontwikkelen
- Organiseer een schrijfwedstrijd met AI-ondersteuning
- Vergelijk verhalen geschreven met en zonder AI-hulp
- Laat leerlingen een blog bijhouden over hun AI-schrijfexperimenten

Evaluatie van de les

- Hebben leerlingen hun attitude tegenover AI-tools veranderd?
- Kunnen ze het verschil uitleggen tussen AI-hulp en AI-vervanging?
- Tonen ze meer creativiteit in hun schrijfwerk?
- Zijn ze kritischer geworden naar AI-gegenereerde content?

Bronnen en verdere lectuur

- OpenAI. (2025). ChatGPT Best Practices for Education
- UNESCO. (2025). AI and Education: Guidance for Policy-makers
- 2025 AI in het Onderwijs - <https://onderwijs.ai>
- Schrijfgilde Nederland. (2025). AI in het Schrijfonderwijs